R. 1920.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 10. 29 Września 1920 r.

TREŚĆ:

INSTRUKCJA SŁUŻBOWA
dla inspektorów lasów panstwowych.

W wykonaniu art. 16 Rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie organizacji Zarządów Dóbr Państwowych z dnia 11 maja 1919 r. (Dziennik Praw № 41 z r. 1919, poz. 301) zarządzam co następuje:

I. Stanowisko służbowe.

Art. 1. Inspektor lasów państwowych jest urzędnikiem techniczno-lesnym powołanym w ogólności do:

a) współdziałania z Zarządem Okręgowym Dóbr Państwowych przy sprawowaniu zarządu lasów państwowych, lub pozostających pod zarządem państwowym i wykonywaniu ustaw, rozporządzeń i przepisów oraz wspierania Z. O. D. P. przy organizowaniu, nadawaniu i ustalaniu zasadniczych kierunków technicznej i administracyjnej działalności bezpośrednio lub pośrednio podległych mu organów wykonawczych;

b) sprawowania stałego nadzoru i wszechstronnej kontroli nad celowością i prawidłowością zarządu lasów państwowych i prowadzonego w nich gospodarstwa, oraz nadzorowania całej czynności służbowej, wykonywanej przez ustanowione w tym celu organy

podwładne w lasach, tartakach i innych przemysłowo-leśnych zakładach państwowych;

c) wspierania nadleśniczych w celowem i produkcyjnem spełnianiu przez nich obowiązków służbowych;

d) wykonywania wszelkich innych czynności tecznicznych i administracyjnych, poleconych mu przez Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych.

Art. 2. Dla spełniania zadań w art. 1 niniejszej instrukcji oznaczonych każdy inspektor lasów państwowych ma powierzony sobie osobny dokładnie odgraniczony okrąg inspekcyjny, obejmujący pewną liczbę nadleśnictw.

Art. 3. Okrąg inspekcyjny, na który rozciąga się działalność inspektora lasów państwowych, oznacza Naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych na wniosek Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, któremu inspektor bezpośrednio podlega.

Art. 4. Inspektor lasów państwowych powinien w zasadzie mieć miejsce swego stałego urzędowania w siedzibie tego Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, do którego składu osobowego jest zaliczony, o ile Główny Zarząd Dóbr Państwowych nie wyda odmiennego zarządzenia.

Art. 5. Inspektora mianuje Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek Naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowych z pośród osób posiadających wyższe wykształcenie techniczno-leśne i dostateczną praktykę zawodową w służbie techniczno-leśnej. Wyznaczanie miejsca urzędowania oraz przenoszenie z jednego miejsca służbowego na inne miejsce należy do Naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowych.

Art. 6. Inspektor lasów państwowych ma prawo używania do korespondencji urzędowej blankietów z przysługującym mu tytułem urzędowym: „Inspektor lasów państwowych".

II. Zakres działania i obowiązki służbowe.

Art. 7. Do zakresu działania inspektora należy w szczególności:

1) nieustanne czuwanie nad odpowiedniem urzędowaniem według norm przepisanych przez władzę przełożoną i nad sprawnem działaniem całej służby administracyjnej, technicznej i ochronnej na obszarze podległych mu nadleśnictw;

2) nadzór nad dokładnem i jednolitem wykonaniem obowiązujących ustaw, przepisów i rozporządzeń, dotyczących zarządu i ochrony dóbr państwowych i prowadzonego w nich gospodarstwa, przez nadleśniczych i podległe im organy wykonawcze, oraz straż leśną i łowiecką;

3) przeprowadzanie badań i dochodzeń w sprawach administracyjnych i służbowych przekazanych przez władzę przełożoną, oraz w sprawach zażaleń, skarg i próśb podawanych bądź to przez inne władze i urzędy, lub też przez ludność miejscową;

4) czuwanie nad postępowaniem i zachowaniem się podwładnego mu personelu leśnego w służbie i poza służbą, utrzymywanie karności służbowej, składanie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych corocznie w oznaczonym przez niego terminie opinji i sprawozdań o działalności służbowej personelu leśnego oraz wydawanie opinji w sprawach mianowania, awansowania, przyznawania nagród pieniężnych, zapomóg, wsparć,

uwalniania, przenoszenia z jednego miejsca służbowego, względnie stanowiska na inne w wyznaczonym mu okręgu inspekcyjnym;

5) opinjowanie i przedstawianie Zarządom Okręgowym Dóbr Państwowych należycie uzasadnionych wniosków o konieczności zmian w instrukcjach i przepisach służbowych, o potrzebie powiększenia lub zmniejszenia ilości istniejących nadleśnictw, leśnictw, okręgów ochronnych, o konieczności zmian terytorjalnych w podziale administracyjnym lasów, zwiększenia lub zmniejszenia stanu osobowego, powiększenia etatów celem wyjednania odpowiednich zarządzeń Głównego Zarządu Dóbr Państwowych;

6) utrzymywanie ścisłej kontroli nad dokładnem prowadzeniem ksiąg obrotów majątku ruchomego i wykazów rzeczywistej ilości materjałów, produktów, innych artykułów majątku państwowego oraz dokonywanie rewizji kas i rachunków w nadleśnictwach, tartakach i innych zakładach przemysłowo-leśnych;

7) prowadzenie dozoru nad zachowaniem i zabezpieczeniem substancji majątku państwowego i nad wykonaniem zobowiązań wobec uprawnionych osób trzecich;

8) staranie się o pomyślny rozwój i postęp gospodarstw leśnych jego nadzorowi powierzonych, o stałe polepszenie administracji leśnej, zwracanie szczczególnej uwagi na podniesienie dochodów z lasów państwowych przez należyte użytkowanie istniejących, projektowanie i wyszukiwanie nowych źródeł dochodów i zbytu, a natomiast uproszczenie zarządu i zmniejszenie wydatków;

9) rozpatrywanie, badanie, opinjowanie i przedstawianie do decyzji Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych:

a) wniosków w przedmiocie: odgraniczeń, budowy i utrzymania dróg, kolejek leśnych i innych środków przewozowych, mniejszych budowli i napraw,

b) projektów i kosztorysów na wzniesienie nowych budowli,

c) cenników drewna i wszelkich innych płodów i użytków leśnych oraz najmu i robót wymiarowych,

d) wniosków w przedmiotach: cięć, odnowienia i pielęgnowania drzewostanów, użytków ubocznych, użytków z łowiectwa i rybołóstwa, regulacji szachownic, likwidacji służebności i innych ciężarów gruntowych, nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości państwowych, oraz wszelkich innych wniosków w przedmiotach technicznych i gospodarczych,

e) projektów zamierzeń budżetowych i czuwanie nad ich wykonaniem stosownie do art. 147, 148 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych;

10) sprawdzanie działań i wszelkich innych czynności techniczno-gospodarczych, jakie nadleśniczy w lasach sobie powierzonych wykonywa, kontrola sposobów użytkowania, wyróbki i sprzedaży drewna i innych płodów leśnych, oraz wszelkich robót związanych z gospodarką leśną;

11) współudział przy kontroli robót technicznych i budowlanych, przy sporządzaniu planów gospodarstwa leśnego, prowadzeniu prac i badań doświadczalnych;

12) nieustanne śledzenie stosunków gospodarczych leśnych w wyznaczonym mu okręgu inspekcyjnym i udzielanie wszelkich wiadomości i informacyj Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych o stanie lasów i prowadzeniu w nich gospodarstwa, o wszelkich zauważonych uchybieniach i niedomaganiach służbowych i gospodarczych w obrębie podległych mu nadleśnictw;

13) czuwanie nad należytem utrzymaniem i użytkowaniem zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, dróg, kolejek leśnych i innych środków przewozowych, tartaków i innych zakładów przemysłowych, wszelkich urządzeń ochronnych i technicznych i wogóle wszelkich budowli lądowych, wodnych i drogowych i innych nieruchomości państwowych, znajdujących się na obszarze powierzonego mu okręgu inspekcyjnego;

14) czuwanie nad należytem utrzymaniem i użytkowaniem gruntów deputatowych (osad służbowych) i wszelkich innych użytków ekonomicznych, pozostających pod zarządem nadleśniczego i jego nadzorowi powierzonych;

15) utrzymywanie ścisłej kontroli nad dokładnem prowadzeniem spisów inwentarza ruchomości, sprzętów biurowych, narzędzi gospodarczych i przyrządów technicznych, w powierzonym mu okręgu inspekcyjnym oraz czuwanie nad starannem używaniem i utrzymaniem wszelkich przedmiotów inwentarza jego pieczy lub nadzorowi szczególnie poruczonych;

16) wydawanie na miejscu potrzebnych zarządzeń we wszystkich sprawach należących do jego kompetencji, a w wypadkach nadzwyczajnych nie cierpiących zwłoki celem uzyskania widocznych dla Skarbu korzyści, albo usunięcia grożących szkód i strat nawet i w sprawach, przekraczających jego stały zakres działania, ale leżących w granicach kompetencji Z. O. D. P. z zastrzeżeniem natychmiastowego doniesienia o wydanych zarządzeniach (art. 116), oraz udzielanie stosownych pouczeń i wyjaśnień celem usunięcia dostrzeżonych niewłaściwości i poprawy gospodarki;

17) przedstawianie sprawozdań o przebiegu i wyniku inspekcji podległych mu nadleśnictw i stawianie wniosków Zarządowi Okręgowemu D. P. co do zmian koniecznych oraz środków zaradczych i zapobiegawczych, — jakie uzna za właściwe w celu poprawnego prowadzenia służby i gospodarki oraz usunięcia dostrzeżonych braków i usterek;

18) wprowadzenie w urzędowanie nadleśniczych, udział w służbowych naradach, we wszystkich Komisjach i dochodzeniach, odnoszących się do spraw zarządu dóbr państwowych;

19) wykonywanie wszelkich innych czynności i zleceń, jakie w razie wydarzonej potrzeby, oddzielnie przekazywane mu będą.

Art. 8. Oprócz czynności inspekcyjnych wyszczególnionych w art. 7 inspektor pełni w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych obowiązki referenta i doradcy fachowego dla wszelkich spraw technicznych i gospodarczych, dotyczących administracji lasów państwowych w obrębie wyznaczonego mu okręgu inspekcyjnego za wyjątkiem tylko tych spraw (jak sprawy budowlane, rachunkowe, prawne i t. p.), które Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych na osobnych ustanowionych dla nich referentów przelać uzna za stosowne.

Art. 9. Obowiązki związane z referowaniem spraw w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych inspektor wypełnia przy pomocy urzędnika techniczno-leśnego Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, który z reguły jest zastępcą inspektora w wypadkach jego służbowej nieobecności, lub jakiejś innej przeszkody.

Władza przełożona może jednak do zastępstwa nieobecnego inspektora wyznaczyć innego urzędnika inspekcyjnego.

Art. 10. Dla spełnienia swego zadania inspektor lasów państwowych powinien jaknajrychlej i jaknajdokładniej pod każdym względem poznać posiadłość państwową, którą mu do nadzorowania wyznaczono, oraz zaznajomić się gruntownie z działalnością podległych Zarządowi Okręgowemu

Dóbr Państwowych władz i urzędów, jak niemniej z zarządzeniami wydanemi przez Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych, oraz z ustawami, rozporządzeniami i przepisami obowiązującemi w dziale administracji dóbr państwowych, ażeby do referowania wszystkich spraw techniczno-leśnych i gospodarczych swego okręgu inspekcyjnego mógł być odpowiednio przygotowany.

Art. 11. Każde powierzone jego nadzorowi i kontroli nadleśnictwo obowiązany on jest jaknajczęściej zwiedzać i tyle razy do niego wyjeżdżać, ile potrzeba tego wymagać będzie, a co najmniej 6 razy do roku.

Art. 12. Każde poszczególne nadleśnictwo należy przynajmniej raz na rok zrewidować podług przepisów w niniejszej instrukcji wskazanych.

Art. 13. Ustanowienie porządku, w jakim każdy z inspektorów przeznaczone sobie do objazdu nadleśnictwa w ciągu roku zwiedzać ma, zależeć będzie od ich wyboru.

Art. 14. Ponadto obowiązkiem inspektora lasów państwowych jest odbywanie także objazdów inspekcyjnych nawet poza obrębem swego okręgu inspekcyjnego, jeżeli władza przełożona mu to przekaże, zwłaszcza w tym razie, gdy urzędnik do tego umyślnie przeznaczony z powodu ważnej i usprawiedliwionej przeszkody tego uczynić nie może.

Art. 15. O każdym wyjeździe do nadleśnictw i o powrocie do miejsca stałego urzędowania inspektor winien zawiadamiać swą władzę przełożoną.

III. Zwiedzanie i rewizja nadleśnictw.

Art. 16. Zwiedzanie nadleśnictw ma na celu bliższe i każdochwilowe przekonywanie się o stanie lasów i ich zarządu pod względem kasowym i rachunkowym, biurowym, technicznym, administracyjnym i ochronnym, bezpośrednie udzielanie na miejscu wskazówek technicznych, oraz wykonywanie rzeczywistego nadzoru i kontroli nad całokształtem działalności i poszczególnemi czynnościami urzędowemi personelu urzędniczego oraz straży leśnej i łowieckiej.

Art. 17. Rewizja nadleśnictw ma za zadanie wszechstronną kontrolę działalności nadleśniczego i polegać powinna na:

a) obejrzeniu i zbadaniu lasów państwowych pod względem celowości i prawidłowości ich zarządu, ochrony, zagospodarowania, odnowienia i użytkowania;
b) rozpoznaniu stanu budowli i gruntów deputatowych;
c) sprawdzaniu kasy i ksiąg rachunkowych;
d) przejrzeniu kancelarji i wszelkich przedmiotów inwentarza majątku państwowego;
e) przekonaniu się o postępowaniu urzędników oraz straży leśnej i łowieckiej w wypełnianiu powierzonych im obowiązków służbowych.

Art. 18. Czas trwania rewizji lasów i sposób jej przeprowadzenia pozostawia się ocenie i własnemu uznaniu samego inspektora.

IV. Dozór nad zachowaniem i zabezpieczeniem substancji majątku i stanu posiadania własności państwowej.

Art. 19. W czasie zwiedzania lasów obowiązkiem będzie inspektora sprawdzić, czy personel urzędniczy i straż leśna i łowiecka obeznani są dokładnie z położeniem i stanem powierzonych im lasów, czy często przebywają w lesie i skutecznie zabezpieczają całość posiadłości leśnych państwa, strzegąc je należycie od wszelkich uszkodzeń i czy utrzymują taki stan ich posiadania i w takich granicach, jakie im do zawiadywania i strzeżenia podane zostały.

Art. 20. Przy sprawdzaniu utrzymania stanu granic i prawnego posiadania lasów państwowych inspektor mieć winien na uwadze, czy od czasu ostatniej rewizji granic, nie zaszły jakie zmiany w granicach bądź przez przekroczenie części spornych, bądź przez nowe wtargnienie, a mianowicie:

1) czy granice niesporne i stałe nie były zakłócone przez posiadaczy graniczących gruntów;

2) czy granice niestałe i niepewne są w tym stanie, jak były poprzednio;

3) czy użytkowanie miejsc spornych odbywa się w sposób prawem oznaczony;

4) czy granice na mocy wyroków sądowych, lub przeprowadzonych układów ustalone nie zostały w czem samowolnie zmienione;

5) czy wyroki w sprawach granicznych zapadłe przesyłane są nadleśniczym do wiadomości i zastosowania się;

6) czy słupy, rowy, kopce i t. p. znaki graniczne, gospodarcze i urządzenia ochronne nie są uszkodzone;

7) czy straż leśna przestrzega należycie obowiązku zachowania całości granic i ochrony lasów od pogwałcenia stanu posiadania, lub uszkodzenia własności państwowej.

Art. 21. W wypadkach zwłoki niecierpiących, a mianowicie, gdyby dla zachodzącego sporu lasy państwowe niszczone były, inspektor winien wydać zaraz na miejscu potrzebne zarządzenia, zawiadamiając o tem równocześnie Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych w celu przedsięwzięcia dalszych środków zaradczych.

Art. 22. Wogóle inspektor w przedmiocie stanu lasów konstatuje to wszystko, co wywiera zgubny wpływ na zachowanie całości posiadania majątku państwowego i decyduje na miejscu, jakie wypada przedsięwziąć środki w celu usunięcia wszelkich szkód w tym względzie.

V. Dozór nad ogólną ochroną lasów od wszelkich uszkodzeń.

Art. 23. Cokolwiek się ściąga do ochrony lasów od jakich bądź uszkodzeń, nie powinno być dla inspektora obojętnem i w tym celu przekonać się on powinien:

1) czy lasy nie ulegają licznym defraudacjom i nieprawnemu użytkowaniu, czy sprawcy nadużyć w lasach są wykryci i wpisani do dziennika szkód i wykroczeń leśnych;

2) czy i jakie są szkody od pożarów, czy straż leśna przestrzega ostrożności z ogniem w miesiącach letnich, czy pasy ognioochronne w la-

sach nad torem kolei żelaznej są wszędzie urządzone i utrzymywane w należytym porządku, czy o każdym wydarzonym pożarze w lasach i na osadach leśnych nadleśniczy bezzwłocznie donosi Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych;

3) czy i jakie są szkody, spowodowane przez pasożyty roślinne i szkodniki zwierzęce oraz wpływy ujemne klimatu i gleby, jakie są rozmiary szkody z podaniem przestrzeni uszkodzonej i stopnia uszkodzenia (w przybliżeniu procent chorych, lub uszkodzonych drzew), czy stosowano jakie środki zaradcze i z jakim skutkiem i czy nadleśniczy zastosował się do przepisów w art. 168, 169 i 170 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych wskazanych.

Art. 24. W razie dostrzeżenia wykroczenia lub zaniedbania się służby leśnej w którymkolwiek z powyższych punktów, inspektor powinien je wytknąć i winnych do ukarania przedstawić.

Art. 25. Jeśli jest wielka masa drewna przez pożar, burzę i inne wypadki nadzwyczajne uszkodzonego, inspektor winien się naradzić z miejscowym nadleśniczym co do rychłego uprzątnięcia z lasu uszkodzonego drewna i wnioski w tej mierze przedstawić Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych.

VI. Utrzymywanie kontroli nad prawidłowem i dokładnem prowadzeniem gospodarstwa leśnego.

Art. 26. Inspektor lasów państwowych obowiązany jest sprawować nadzór nad szczegółowem i dokładnem prowadzeniem gospodarki leśnej.

Art. 27. Dla utrzymania ciągłej i skutecznej kontroli nad prawidłowem i celowem prowadzeniem gospodarstwa leśnego inspektor czuwać ma w szczególności nad tem, ażeby gospodarstwo było prowadzone stosownie do przepisów planem gospodarczym wskazanych i podług zatwierdzonych przez władzę przełożoną wniosków, omówionych w instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

Art. 28. Wnioski te sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach przez nadleśniczego inspektor winien sprawdzić, rozpatrzyć, ocenić, sprostować względnie uzupełnić i przedstawić wraz ze swoją opinją Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych do zatwierdzenia, a po zatwierdzeniu czuwać nad ich prawidłowem i celowem wykonaniem.

Art. 29. Tam zaś, gdzie dla lasów, zostających pod jego nadzorem, niema planów gospodarczych, inspektor powinien dołożyć starań, aby plany te zostały jaknajrychlej sporządzone i wprowadzone w wykonanie w czasie właściwym.

Art. 30. Przy zwiedzaniu każdego nadleśnictwa inspektor powinien przekonać się, czy plan gospodarczy z lat ubiegłych był ściśle wykonywany, czy i jaki skutek z wykonywania przepisanych działań gospodarczych nastąpił, a w szczególności:

a) czy ustanowiony etat roczny masy drzewnej na wyraźny przeciąg lat do użytkowania w planie wskazany nie został przekroczony; gdzie zaś nastąpiło przekroczenie ustanowionego etatu, dalsze wykonanie użytkowania natychmiast wstrzymać i zażądać wkro-

czenia władzy powołanej do zaprojektowania ograniczenia etatu lat następnych,

b) czy w każdym obrębie gospodarczym przeprowadzono takie działania i z takim skutkiem, jak planem zamierzono.

Art. 31. Przy sprawdzaniu zrębów bieżących, przerębów, czyszczeń i trzebieży oraz nadzwyczajnych użytkowań, inspektor ma w szczególności czuwać nad tem:

1) ażeby wyznaczono je w czasie właściwym, w miejscach i rozmiarach planem wskazanych i zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem w przedmiocie cięć.

2) ażeby nie wycinano drzewa poza ścianą zrębową stojącego, lub w jakiej innej części lasu, do użytkowania nie przeznaczonej,

3) ażeby przy wyrabianiu, gatunkowaniu i mierzeniu drewna postępowano z należytą ścisłością i skrupulatnością dokładną kontrolę materjałów umożliwiającą,

4) ażeby wykazy odbiorcze uzyskanego materjału drzewnego i wykazy uskutecznionych cięć były prowadzone z całą dokładnością i zgodnie z przepisami art. 86 i 87 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych,

5) ażeby przy ścinaniu i wyrabianiu drewna zachowano wszelkie ostrożności w art. 82 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych wskazane,

6) ażeby rzeczywiste wyniki cięć rocznych, trzebieży i czyszczeń, oraz innych wykonanych działań gospodarczych były dokładnie notowane w księdze gospodarczej.

Art. 32. Ażeby zapobiedz wykazywaniu w księgach materjałowych mniejszych ilości materjału, jak pobrano rzeczywiście, inspektor obowiązany jest przedsiębrać często sprawdzanie wykazów odbiorczych i porównywać je z rezultatami wyrobu materjału.

Art. 33. W lasach nieurządzonych, inspektor jest obowiązany przekonać się, czy wyznaczenie w nich zrębów odpowiada przepisom racjonalnego gospodarstwa leśnego, zwracając szczególną uwagę na należyty wybór przez nadleśniczych drzewostanów, przeznaczonych do wyrębu.

Art. 34. Gdyby inspektor przy zwiedzaniu lasów uważał, że przepisy gospodarcze dla któregokolwiek z obrębów ustanowione bądź z powodu zmiany w powierzchni i stosunkach zadrzewienia, bądź z innych powodów nie odpowiadają teraźniejszemu stanowi lasu i nie zapewniają doprowadzenia lasu do zamierzonego stanu doskonałości, winien on wnioski swoje co do zmian i ułożenia nowego planu gospodarczego Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych w raporcie ogólnym przedstawić.

VII. Ścisłe sprawdzenie wyciętych zrębów i halizn i nadzór techniczny przy odnowieniu i pielęgnowaniu drzewostanów.

Art. 35. Przy rewizji zrębów wyciętych i halizn, inspektor uważać i przekonywać się winien, jak dalece wycięte drzewostany i stare halizny odnowione zostały, jakie są widoki na pomyślne odnowienie naturalne, jakim uwieńczone zostały skutkiem stosowane dotychczas sposoby i metody odnowienia i jakie przedsięwzięte powinny być środki, aby dostrzeżone braki

i usterki w odnowieniu i pielęgnowaniu lasów wyrównać, usunąć i uzupełnić, wreszcie jaka zasadnicza forma odnowienia byłaby ze względów gospodarczych i siedliskowych najbardziej celową i wskazaną.

Art. 36. Inspektor obowiązany jest zwracać szczególniej uwagę na to, ażeby wprowadzono w lasach potrzebne do ich odnowienia sadzonki, ażeby w tym celu zakładano i pielęgnowano rozsadniki i ażeby było staranie należyte o zbieranie i dobre przechowanie nasienia, które te lasy wydają.

Art. 37. Przy sprawdzaniu już wykonanych odnowień i rozmaitych prac meljoracyjnych, zmierzających do ulepszenia siedliska i podniesienia produkcji drewna, inspektor obowiązany jest porównać je z zatwierdzonym wnioskiem w przedmiocie odnowienia i pielęgnowania lasu i przekonać się, czy tak są one dokonane, jak zamierzono, a różnicę okazującą się w odnowieniach i pracach meljoracyjnych wykonanych i zamierzonych polecić objaśnić i usprawiedliwić w wykazie wykonanych odnowień, prowadzonych przez nadleśnictwa zgodnie z art. 139 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych. Nadto inspektor obowiązany jest zbadać częściowo niektóre szczegóły wydatku i przekonać się, czy robota, na którą wydatek nastąpił, rzeczywiście w podanej wielkości, z dokładnością i z zachowaniem należnej oszczędności dopełnioną została.

Art. 38. Jeżeli zostanie stwierdzonem, że roboty około odnowienia i pielęgnowania drzewostanów wykonane zostały dokładnie, w podanej we wniosku rozciągłości i z oszczędnością użytego na ten cel funduszu, wówczas należy w sprawozdaniu uczynić o tem wzmiankę.

Art. 39. Jeżeli zaś odnowienia nie udały się, lub nie zostały wykonane w tej rozciągłości, jak wykazano, lub gdy w użyciu funduszu stwierdzono nielegalne ze szkodą Skarbu lub robotników postępowanie, należy zbadać tego przyczyny, wykryć niedokładności, uchybienia lub nadużycia, obliczyć koszta zmarnowane, wykazać winnych i przyjąwszy od nich tłomaczenie się przedstawić do pociągnięcia do odpowiedzialności i do wynagrodzenia zrządzonej szkody.

Art. 40. Przy sprawdzaniu projektowanych robót około odnowienia i pielęgnowania lasu inspektor winien przekonać się, o ile wniosek przez nadleśniczego ułożony w myśl art. 134 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych jest celowy, a po sprawdzeniu potrzeby i użyteczności projektowanych robót wniosek sprostować, uzupełnić, poświadczyć i do dalszej decyzji Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych przedstawić.

Art. 41. Nadto przy rewizji lasów inspektor winien:

a) sprawdzić, o ile pomyślnie i zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem zostały wykonane inne roboty meljoracyjne zarówno ukończone jak i wykonywane jeszcze.

b) i przekonać się o celowości i korzyści wypracowanych przez nadleśniczego projektów nowych meljoracyj i robót leśnych.

VIII. Czuwanie nad należytem wykonaniem użytkowania.

Art. 42. Obowiązkiem inspektora będzie poznać te czynniki, które mają wpływ na zbyt produktów leśnych, aby nadać właściwy kierunek użytkowaniu drewna i innych płodów leśnych w swoim okręgu i stosownie do tego postąpić ze sprzedażą pozyskanych materjałów.

Art. 43. W tym celu inspektor jest obowiązany w czasie zwiedzania nadleśnictwa przekonywać się, jakie rodzaje i sortymenty drewna są najwięcej cenione, w jakim kierunku wzmaga się popyt, wogóle jaki sposób zużytkowania i spieniężania produktów leśnych okazał się najkorzystniejszym ze względu na odnowienie lasów i pomnożenie dochodów.

Art. 44. Wnioski swoje w tej mierze po ścisłem zbadaniu okoliczności miejscowych i porównaniu z cenami osiągniętemi przy poprzednich tego rodzaju sprzedażach inspektor winien w porozumieniu z miejscowym nadleśniczym przedstawić do dalszej rozwagi i decyzji Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych.

Art. 45. W lasach nie mających całkowitego odbytu na drewno inspektor winien w porozumieniu z miejscowym nadleśniczym zaprojektować te środki, jakie mogą stworzyć nawet najodleglejszym i najmniej dostępnym lasom zbyt należyty, jak np. budowa dróg, kolejek leśnych, tartaków i innych zakładów przemysłowych, opartych na mechanicznej lub chemicznej przeróbce drewna, wyróbka takiego sortymentu, który dotąd na sprzedaż nie był wystawiony, wydanie drewna na kredyt z rozłożeniem należytości na raty, a nawet bezpłatnie do zużycia w sposób, któryby z innego względu mógłby być dla Skarbu pożyteczny, obniżenie ceny, jeżeliby to skutecznie na zbyt produktów leśnych wpłynąć miało i t. p.

Art. 46. Przy zwiedzaniu zrębów, składów, bindug i innych miejsc, gdzie drewno jest wyrabiane lub składane, inspektor winien przedsiębrać częste rewizje rachunków materjałowych i porównywać je z rezultatami wyrębu materjału. Powinien on sprawdzić prawidłowość wpisanych do wykazu odbiorczego wymiarów i gatunków na tylu sortymentach, lub sztukach, ile uzna za potrzebne dla przekonania się, czy zapas wyrobionego drewna — w lesie lub na składzie zgadza się z wykazem odbiorczym, czy wyrabiane sortymenty są składane na miarę przepisaną i z należytem rozgatunkowaniem stosownie do przepisów w przedmiocie gatunkowania pomiaru i oznaczania wartości drewna i innych płodów leśnych oraz cen najmu i robót wymiarowych przy wyróbce drewna w lasach państwowych. Na dowód sprawdzenia inspektor obowiązany jest podpisać się na wykazie odbiorczym obok sztuk przez siebie sprawdzonych.

Za dostrzeżeniem i dowodnem przekonaniem się, że odbiór drewna i zapisywanie uzyskanego materjału do wykazów odbiorczych nie odpowiada rzeczywistości inspektor winien ze sprawdzenia wyrobionego drewna spisać protokół, wymienić numery sztuk sprawdzonych i znalezione różnice w pomiarach i gatunku oraz wykazać winnego i wraz z jego tłomaczeniem się przedstawić do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych.

Art. 47. Gdzie drewno jest sprzedawane na mocy umowy, inspektor powinien przejrzeć i przekonać się, czy wyróbka pomiar i wydatek sprzedanego drzewa uskutecznia się podług warunków umowy.

Art. 48. W lasach z których dostarczone są materjały drzewne do własnych składnic i zakładów przemysłowych, inspektor winien obliczyć i sprawdzić je podług przepisów art. 46, tudzież przekonać się, czy wyróbka i wywózka drewna wykonywa się zgodnie z przepisami, rozporządzeniami, lub warunkami kontraktu na wyróbkę i dostawę i czy nie zachodzą pod tym względem jakie nadużycia lub zaniedbania.

Art. 49. Inspektor obowiązany jest zbadać, czy drewno przy wydatkach na własną potrzebę lub innych bezpłatnych wydatkach asygnowane

i wydawane jest na podstawie upoważnień formalnych i czy nie jest samowolnie używane na inne potrzeby, jak przeznaczono.

Art. 50. Jeżeli w nadleśnictwie znajdują się jakiekolwiek zakłady przemysłowe, inspektor przekonać się winien, czy osoby prowadzące te zakłady przestrzegają wszystkich obowiązujących je przepisów i czy utrzymane są one w należytym stopniu sprawności technicznej i czy wogóle nadleśnictwo kieruje gospodarstwem przemysłowem w myśl wydanych zarządzeń i zgodnie z art. 123 i 126 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

IX. Sprawdzanie użytków ubocznych.

Art. 51. Obok badania korzyści z użytków głównych inspektor winien zbadać na gruncie, czy użytkowanie uboczne odbywa się zgodnie z wymaganemi w tej mierze przepisami i w sposób najkorzystniejszy, oraz czy wszelkie możliwe dochody z tej kategorji użytków pobierane są na rzecz Skarbu.

Art. 52. W razie wykrycia jakiegokolwiek dochodu ubocznego, który dotąd pobieranym nie był, lub otwarcia jakiego nowego użytkowania dochód Skarbowi zapewniającego inspektor powinien polecić Nadleśniczemu umieścić go we wniosku w przedmiocie użytków ubocznych, a w sprawozdaniu swojem wzmiankę o tem uczynić.

Art. 53. Powinnością inspektora również będzie przekonywać się:

a) czy użytkowanie uboczne nie przybrały rozmiarów szkodliwych dla użytkowania głównego i produkcji drewna, a w szczególności, czy przy poborze użytków ubocznych nie przekroczono postanowień zatwierdzonego planu gospodarczego, zwłaszcza co do ilości i sposobu pobierania,

b) czy polowanie i rybołóstwo wykonywane są przez mających do tego prawo i zgodnie z obowiązującemi ustawami i przepisami w przedmiocie organizacji łowiectwa i rybołóstwa w dobrach państwowych,

c) czy ostępy ochronne są wyznaczone i ściśle przestrzegane,

d) czy straż leśna wbrew zakazom nie poluje samowolnie na swoją korzyść,

e) czy przepisy wzbraniające polowania w lasach ściśle są wykonywane i jaki wywierają skutek na rozmnażanie się zwierzyny płowej,

f) czy dochód z łowiectwa i rybołóstwa pobierany jest zgodnie z art. art. 128. 133 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

X. Rewizja cennika drewna i wszelkich innych płodów i użytków leśnych oraz najmu i robót wymiarowych.

Art. 54. Inspektor powinien podczas zwiedzania nadleśnictwa ściśle badać i przekonywać się, czy ustanowione ceny drewna i innych płodów i użytków leśnych odpowiadają istotnej ich wartości i w jakim pozostają stosunku do cen rynkowych lub w innych poblizkich lasach państwowych i prywatnych, oraz czy i jakie zmiany w cenniku są pożądane.

Art. 55. Uzasadnione i na miejscowych okolicznościach oparte wnioski w tej mierze inspektor winien w swojem sprawozdaniu przedstawić do Zarządu Okręgowego „Dóbr Państwowych.

XI. Przegląd stanu budowli.

Art. 56. Inspektor jest obowiązany czuwać nad stanem i należytem utrzymywaniem i odpowiedniem użyciem wszystkich bez wyjątku budowli tak lądowych jak drogowych i wodnych, tudzież ich przynależytości w jego okręgu inspekcyjnym położonych, rozciągać swą usilną baczność na każdy szczegół tych budowli i przy pobycie w nadleśnictwie przekonywać się naocznie:

1) czy wszystkie budowle w nadleśnictwie znajdujące się, tak dawne jak i nowe zamieszczone są do wykazu posiadłości budowlanych, względnie inwentarza budowli leśnych,

2) czy nie są one w zaniedbaniu i czy personel nadleśnictwa rozciąga nad niemi prawdziwą troskliwość i opiekę,

3) czy nowe budowle stawiane są w ścisłem zastosowaniu się do wymiarów, szczegółów konstrukcji i ich rodzaju wskazanych w zatwierdzonych przez władze przełożoną planach, kosztorysach i operatach technicznych,

4) czy gatunek, wymiary i połączenie części składowych budowli, jakość materjałów, sposób i czas wykonania, całość wewnętrznej konstrukcji i jej zewnętrzny wygląd i wogóle wszystkie warunki wykonania i utrzymania budowli odpowiadają ogólnym zasadom budownictwa i szczegółowemu przeznaczeniu budowli.

Art. 57. O potrzebie stawiania nowych lub naprawy starych budowli inspektor winien przekonywać się w czasie odbywanej w nadleśnictwach rewizji.

Skoro tylko w czasie rewizji inspektor powziął przekonanie, że budowle mimo usilnych starań urzędników i straży leśnej o ich należyte utrzymanie uległy z powodu czasu lub wypadków nadzwyczajnych zniszczeniu, a dobro służby i Skarbu koniecznie wymagały naprawy budowli istniejących, lub wystawienia nowych, wówczas obowiązany on będzie szczegółowe w tej mierze i oddzielne przedstawienie do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych wraz ze stosownemi objaśnieniami i wnioskami uczynić, o ile to nie zostało już dokonane przez miejscowego nadleśniczego.

Art. 58. Wybór najpotrzebniejszych do odbudowania i naprawy bubowli, pozostawia się uznaniu inspektora, który znając położenie lasów, lokalne stosunki i potrzeby służby w swym okręgu, najlepiej tę potrzebę i korzyści budowy ocenić może przy sprawdzeniu sporządzanych przez nadleśnictwa wniosków w przedmiocie utrzymania istniejących lub wzniesienia nowych budowli stosownie do postanowień art. 38 i 43 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

Art. 59. Jeżeli w czasie zwiedzania nadleśnictwa stawiane są nowe budowle, inspektor przekonywać się winien, czy ta czynność odbywa się należycie i zadawalniająco.

Art. 60. Do inspektora należy przeprowadzanie odbioru nowo wystawionych budowli, przebudowy, odbudowy i głównych napraw, oraz wszelkich innych robót budowlano-technicznych szczególnego znaczenia lub większych rozmiarów, o ile odbiór tych robót nie wykracza poza zakres działania Z. O. D. P., albo też nie jest zastrzeżony wyraźnie Zarządowi Głównemu Dóbr Państwowych.

Art. 61. Przy odbiorze wykonanych budowli inspektor w obecności właściwego nadleśniczego względnie przy współudziale delegowanego urzędnika technicznego, jeżeli potrzebuje jego współdziałania i pomocy tech-

nicznej powinien dopełnić ścisłą rewizję wszystkich szczegółów, wskazanych do uskutecznienia we wnioskach, kosztorysach, planach i operatach budowlanych, a następnie spisać protokół odbiorczy z wyszczególnieniem w nim wszystkiego, cokolwiek stosownie do kosztorysu i wniosku zostało uskutecznione tak w materjałach zakupionych, jako też i dodanych bezpłatnie z drewna nowego lub z innych budowli użytego, albo też z innych materjałów.

Art. 62. Protokół odbiorczy wykonanych budowli powinien być stwierdzony podpisami inspektora, specjalnego urzędnika technicznego, nadleśniczego i wszystkich osób współdziałających. Jeden oryginalny egzemplarz protokółu winien być przedstawiony przy sprawozdaniu Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych, a drugi w odpisach wierzytelnych pozostawiony w aktach nadleśnictwa.

Art. 63. Jeżeli przy rewizji lub odbiorze budowli wykaże się opieszałość, nieczynność, nieprawidłowość wykonanych robót, użycie niewłaściwych materjałów, lub przeciwne dobru Skarbu działanie urzędników bezpośredni dozór nad budowlami mających, albo też nieścisłe wglądanie nadleśniczego w czynności tych urzędników i niespieszne zapobieganie stratom Skarbu, natenczas inspektor powinien pociągnąć winnych do najsurowszej i przykładnej odpowiedzialności.

XII. Dozór ogólny nad stanem gruntów służbowych.

Art. 64. Inspektor przekonywać się winien o stanie gruntów służbowych, których rewizję często odbywać powinien.

Art. 65. Szczególniejszą winien zwracać uwagę na to, czy cały personel leśny ma wyznaczone i do użytkowania oddane grunta służbowe według norm przepisanych.

Art. 66. Gdyby grunty okazały się wyznaczone niedogodnie dla służby, inspektor obowiązany jest złożyć osobny raport co do każdej osady z wyjaśnieniem szczegółów niedogodności i wraz z projektem wykazującym, gdzie osadę służbową wyznaczyć należy.

Art. 67. Gdyby się okazało, że urzędnikowi lub straży leśnej brakuje pewnej części do oznaczonej dla nich normy, lub też, że im wcale jeszcze nie wyznaczono gruntu, obowiązkiem inspektora będzie przestrzeń na ten cel potrzebną bądź z lasów, bądź z użytków ekonomicznych jeszcze nierozrządzonych zaprojektować i wraz z planem sytuacyjnym i należytem uzasadnieniem do dalszej decyzji Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych przedstawić.

XIII. Dokonywanie rewizji kas i rachunków.

Art. 68 Inspektorowi przysługuje prawo przeprowadzania rewizji kasy i ksiąg rachunkowych w nadleśnictwach powierzonego mu okręgu nadzorczego. Czynność tę winien on dopełnić zgodnie z:

a) przepisami dotyczącemi sposobu prowadzenia rachunkowości i obrotów kasowych, oraz zasad i form księgowania rzeczonych obrotów,
b) wszelkiemi obowiązującemi zarządzeniami i przepisami o sposobie pobierania dochodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe,

c) szczegółowemi instrukcjami, jakie do podobnych rewizji oddzielnie wskazane będą.

Art. 69. Rewizja kas i rachunków leśnych powinna być dwojaka, a mianowicie:

a) rewizja materjalna, czyli sprawdzanie w treści i
b) rewizja rachunkowa, czyli sprawdzanie w liczeniu.

Art. 70. Celem rewizji materjalnej jest powzięcie przekonania, czy wszystkie dochody i w takiej wysokości, jak wpływać powinny, rzeczywiście wpłynęły, czy jaki dochód nie jest zmniejszony, albo utajony i czy nie są czynione wydatki, które mogły być pominięte, lub oszczędzone, oraz czy uskutecznione wydatki są dostatecznie uzasadnione, poczynione we właściwym czasie i we właściwej wysokości i na przeznaczone cele, tudzież zgodne z budżetem i odnośnemi przepisami dotyczącemi sposobu i przebiegu wydatkowania funduszów państwowych.

Art. 71. Sprawdzenie rachunkowe ma na celu przekonanie się, czy w liczeniu niema pomyłek, czy przychód i rozchód z księgami i dowodami są zgodne i czy dowody rachunkowe tak dochodowe jak i rozchodowe są oryginalne i wiarogodne, w przepisanym porządku ułożone, a pod względem treści i formy zgodne z obowiązującemi w tej mierze przepisami.

Art. 72. Rewizja materjalna rachunków leśnych winna być dokonana osobiście przez inspektora lasów państwowych. Przy sprawdzaniu w liczeniu może inspektor powołać do pomocy fachowego urzędnika rachunkowego Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, lub ewentualnie kazać się przez niego zastąpić. Rewizji kasy leśnej inspektor dokonywa sam lub ze współudziałem urzędnika obeznanego z przepisami ogólnej rachunkowości skarbowej.

Art. 73. Dla ustalenia ilości gotowizny, jaka w kasie znajdować się powinna, inspektor obowiązany jest:

a) sprawdzić każdy tytuł przychodów i rozchodów tak aktualnych, jak i przechodnich (sum depozytowych i awansowych),
b) z porównania przychodów i rozchodów wyprowadzić pozostałość gotówki, jaka w kasie znajdować się podług ksiąg rachunkowych powinna,
c) w swojej obecności polecić nadleśniczemu otworzyć kasę i przeliczyć gotowiznę w niej znajdującą się.

Art. 74. W razie niezgodności stanu kasy z tem, co podług ksiąg, dotyczących obrotów pieniężnych i materjałowych być powinno, inspektor obowiązany jest sporządzić krótki protokół, w którym zamieścić należy usprawiedliwienie się nadleśniczego i wyjaśnienie niezgodności.

Art. 75. Jeden egzemplarz protokółu rewizji kasy, podpisany przez rewidującego i kontrolowanego nadleśniczego winien być doręczony Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych, a drugi pozostawiony w kancelarji nadleśnictwa.

Art. 76. Gdyby przy przeliczaniu pieniędzy okazał się w kasie niedobór połączony z udowodnionem sprzeniewierzeniem, inspektor obowiązany jest zawiesić nadleśniczego, względnie inny organ kontrolowany w urzędowaniu, zabezpieczyć deficyt na majątku winnego, powierzyć zastępczo sprawowanie odnośnych czynności innej osobie i stan rzeczy bezzwłocznie

przedstawić Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych dla dalszego dochodzenia winy i poszukiwania strat skarbowych.

Art. 77. W razie nagromadzenia w kasie zbyt wielkich ilości gotówki, albo też w razie wykrycia wpływów nieprzelanych we właściwym czasie do kas skarbowych inspektor cały ten zapas gotowizny w kasie nadleśnictwa znaleziony winien nakazać odesłać do kasy Skarbowej i skutku dopilnować.

Art. 78. Przy rewizji rachunkowości i kasowości w nadleśnictwach inspektor winien sprawdzić księgi i rachunki Kasowe i materjałowe dla przekonania się:

a) co do stanu wpływów i wydatków pieniężnych

1) czy księgi kasowe i rachunkowe są należycie i zgodnie z obowiązującemi przepisami i otrzymywanemi poleceniami władzy przełożonej prowadzone i czy wogóle nie zachodzą jakie niewłaściwości, które mogły by stać się powodem jakichkolwiek nadużyć ze szkodą Skarbu lub osób prywatnych,

2) czy nie było nienależnych, lub nieprawidłowych wypłat z funduszów państwowych, lub nieprawnych i niewłaściwie pobranych dochodów,

3) czy należności Skarbowe są we właściwym czasie do kas Skarbowych wnoszone i w dzienniku kasowym zapisane,

4) czy wszystkie tytuły przychodów i rozchodów państwowych są należycie udokumentowane i we właściwym czasie do odpowiednich ksiąg zapisane.

b) co do wykazywania obrotu materjałów drzewnych i innych płodów i użytków leśnych tudzież wszelkich innych przedmiotów majątku ruchomego

1) czy księgi materjałowe i inwentarzowe utrzymywane są w należytym porządku, czy niema wydartych lub wlepionych kartek, czy znajduje się klauzula, wykazująca ilość stronic,

2) czy konta są założone celowo i prawidłowo i czy jest skorowidz tych kont uwidocznionych na karcie tytułowej,

3) czy szczegółowy obrachunek użytków głównych i ubocznych prowadzi się zgodnie z przepisami art. 17 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych i czy wszystkie materjały odebrane oraz zakupiony majątek rzeczowy są zapisywane w odpowiednich wykazach i księgach,

4) czy asygnacje na sprzedaż drewna i innych płodów i użytków leśnych są formalnie i prawidłowo wystawione,

5) czy asygnacje na sprzedaże kontraktowe są zgodnie z postanowieniami kontraktu wypisane,

6) czy przestrzega się przepisów art. art. 87, 121, 122 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych przy sporządzaniu wykazów odbiorczych użytków głównych i ubocznych,

7) czy kontrola odebranych materjałów na miejscu i w lesie lub na składzie i sprawdzenie zapisów leśniczego (ilość wymiarów, miąższości, wagi i t. p.), przez nadleśniczego są w wykazach odbiorczych użytków głównych i ubocznych należycie uwidocznione,

8) czy regularnie i we właściwym czasie czynsze dzierżaw i najmu są wpłacane i czy rachunek dzierżaw i najmu jest prowadzony zgodnie z art. 125 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

Zrewidowane Księgi i rachunki winny być przez inspektora odpowiednio poświadczone.

Art. 79. Przy sprawdzaniu wyrywkowem dziennika szkód i wykroczeń leśnych należy porównać go z listami szkód i wykroczeń leśnych, prowadzonemi przez leśniczych, te ostatnie zaś powinny być porównane z książeczkami straży leśnej. Niezgodność należy sprostować, a sprawdzenie w każdej książeczce poświadczyć.

Art. 80. Przy sprawdzaniu dziennika szkód i wykroczeń leśnych inspektor mieć będzie na uwadze, czy wszelkie szkody i wykroczenia leśne są zapisywane w dzienniku, czy sprawy o te szkody i wykroczenia są przez nadleśniczych sprawdzane i we właściwym czasie do sądów odsyłane, czy też zalegają w sądach, wreszcie czy odzyskiwanie przypadających za nie należności skarbowych prowadzi się w myśl art. art. 163 i 164 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

Art. 81. W razie dostrzeżenia zaniedbania się lub opieszałości nadleśniczego pod tym względem inspektor winien pociągnąć go do tłómaczenia się i wydać potrzebne zarządzenia celem usunięcia dostrzeżonych niewłaściwości.

XIV. Przegląd kancelarji i inwentarza majątku państwowego.

Art. 82. Przy sprawdzaniu kancelarji i inwentarza majątku państwowego inspektor winien przekonać się:

1) czy wszelka korespondencja urzędowa nadsyłana do nadleśnictwa oraz sprawozdania, wnioski i wszelkie pisma wychodzące zapisywane są do dziennika pism urzędowych pod liczbą kolejną, czy przebieg w załatwianiu spraw jest należyty i dosyć szybki, czy nadleśnictwo czuwa nad ścisłem i dokładnem zestawieniem i terminowem wysyłaniem do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych wszelkich wykazów, rachunków, wyciągów z ksiąg i sprawozdań, wymaganych przez ustawy i rozporządzenia lub zażądanych przez Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych i czy niema dopuszczonej zaległości;

2) czy załatwione pisma i akta są porządnie układane, przechowywane i rozdzielane należycie stosownie do ich treści na poszczególne działy według obowiązującego schematu w myśl art. 204 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych, czy druki zbywające są odsyłane do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych;

3) czy wszelkie mapy, plany i operaty budowlane, rejestra pomiarowe, plany gospodarcze tak całego nadleśnictwa, jak i poszczególnych jego obrębów, utrzymywane są w należytym porządku;

4) czy utrzymywane są w porządku księgi gospodarcze i pamiętniki i czy wpisane są do nich ważniejsze zestawienia z operacyj gospodarczych i całego toku gospodarstwa leśnego i czy notowane są w pamiętniku wszystkie ważniejsze lub pamięci godne wypadki, zrobione doświadczenia lub niezwykłe zdarzenia;

5) czy gromadzone są wszelkie zapiski, spostrzeżenia wskazujące na szczególne stosunki i potrzeby nadleśnictwa oraz daty statystyczne i materjały spostrzegawcze, niezbędne do prac urządzeniowych i badań doświadczalnych w myśl art. art. 53 i 54 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych;

6) czy wszystkie narzędzia i przybory taksacyjne, gospodarcze, miernicze i rysunkowe, młoty, pieczęcie, miary, wagi, dzieła naukowe oraz wszelkie sprzęty i przedmioty zakupione kosztem Skarbu są zapisane na przychód do księgi inwentarza, czy znajdują się w nadleśnictwie i w dobrym są stanie.

Art. 83. Szczegółowe obliczanie i sprawdzanie inwentarza odbywać się winno w odstępach trzyletnich lub przy każdorazowej zmianie nadleśniczych, natomiast w innych latach czynność sprawdzania inwentarza może być przeprowadzona na wyrywki.

W razie dostrzeżenia w inwentarzu zniszczenia lub ubytku inspektor winien uczynić o tem wzmiankę w sprawozdaniu.

XV. Prowadzenie nadzoru nad wypełnieniem obowiązków służbowych i utrzymanie karności służbowej.

Art. 84. Inspektor przekonywać się powinien, czy każdy z urzędników i straży leśnej ściśle i akuratnie wypełnia swe obowiązki służbowe i czy nieopuszcza się w nich przez niedbałość, niemoralne i nieprawne ze szkodą Skarbu lub osób prywatnych postępowanie lub też z jakichkolwiek innych powodów.

Art. 85. Za każde dostrzeżone opuszczenie się w służbie lub przekroczenie nie pociągające za sobą żadnych szkód skarbowych inspektor powinien zaniedbującego się w służbie lub wykraczającego przeciw przepisom narazie upomnieć, a gdy to skutkować nie będzie, przedstawić do upomnienia Naczelnikowi Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych; gdy i to powtórne upomnienie nie odniesie skutku, inspektor powinien przedstawić niepoprawnego do ukarania Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych, który stosownie do przewinienia wymierzy albo wyższą karę porządkową, albo też nakaże wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego.

Art. 86. Przy wykroczeniach zaś popełnionych ze sprzeniewierzeniem się w służbie inspektor po zbadaniu, spisaniu wszelkich dowodów i okoliczności mu wiadomych i gruntownem przekonaniu się może winnego natychmiast zawiesić w urzędowaniu stosownie do wydanych w tym kierunku przepisów służbowych, zastępstwo ustanowić i doniesienie swoje o tem niezwłocznie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych dla przedsięwzięcia dalszych kroków uczynić.

Art. 87. Dla przekonania się o służbie każdego urzędnika i straży leśnej o ich zdolności, postępowaniu i zachowaniu się pod każdym względem inspektor winien sporządzoną w myśl art. 176 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych przez nadleśniczego listę sprawowania się przejrzeć i do opinji nadleśniczego o każdym z podwładnych dołączyć swoją własną, jak również zdanie o samym nadleśniczym. Opinję swą inspektor powinien opierać na sumiennej ocenie faktów i osób, na dokładnem rozpatrzeniu ich użyteczności, rozpoznając szczegółowo, czy urzędnik z korzyścią dla skarbu i dobrem lasów służbę pełni, czyli też przez niedbałość, brak wyrobienia administracyjnego lub nieumiejętność naraża lasy na upadek, a Skarb na stratę należnych i możnych dochodów.

Czyny, na których dobrą lub złą opinję opiera inspektor, powinien przytoczyć z całą sumiennością, bezwzględną bezstronnością i właściwą powagą, jaka powinna cechować polskiego urzędnika zaufaniem Rządu obdarzonego.

Art. 88. Powinnością inspektora będzie również przekonywać się, czy zatrudniona w nadleśnictwach liczba personelu urzędniczego lub strażniczego nie jest zbyteczna lub za mała.

W tym celu winien on składać należycie uzasadnione wnioski o potrzebie zmniejszenia lub zwiększenia istniejącego w nadleśnictwach personelu, o konieczności utworzenia i organizacji nowych, lub zwinięcia istniejących urzędów leśnych, przeniesienia siedziby urzędowej do innej miejscowości, o wprowadzeniu zmian w terytorjalnym zakresie działania poszczególnych nadleśnictw i w istniejącym już podziale administracyjnym lasów w jego okręgu położonych ze względów mniejszego lub większego obrotu gospodarczego, wogóle o konieczności zmian w organizacji służby w zakresie zarządu lasów.

XVI. Wykonywanie innych poszczególnych zleceń.

Art. 89. Wszelkie inne czynności, jakie inspektorowi zarówno w okręgu mu powierzonym, jak i poza jego obrębem poruczone zostaną, załatwiać on będzie podług wskazówek w samem poleceniu Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych lub rozporządzeniach i przepisach obowiązujących wymienionych.

Art. 90. W przedmiotach niewymagających pośpiechu każdą czynność specjalnie mu poruczoną w jakim nadleśnictwie inspektor powinien załatwić przy objeździe zwyczajnym tegoż nadleśnictwa, w zdarzeniach zaś nagłych szczególnie w wypadkach, gdy zachodzą uzasadnione podejrzenia nadużyć, winien bezzwłocznie zjechać na grunt, czynność załatwić i sprawozdanie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych złożyć.

Art. 91. Jeżeli w czasie zwykłej rewizji, komisji, lub dochodzenia zarówno w powierzonym mu okręgu inspekcyjnym jak i poza jego obrębem, przekazane będą inspektorowi lasów państwowych sprawy obce jego urzędowemu zawodowi, inspektor winien je rozpatrzyć, załatwić w granicach przyznanego mu zakresu działania i złożyć o tem sprawozdanie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych, o ile dotyczą one dóbr państwowych.

XVII. Współdziałanie z Zarządem Okręgowym Dóbr Państwowych i wspieranie nadleśniczych w celowem i produkcyjnem spełnianiu ich obowiązków służbowych.

Art. 92. Inspektor lasów państwowych ma prawo i obowiązek uczestniczyć w konferencjach i naradach kolegjalnych, zwoływanych przez Naczelnika Zarządu Okręgowemu Dóbr Państwowych w sprawach dotyczących:

a) do czasu wydania przez Rząd pragmatyki służbowej urzędników państwowych mianowania, awansowania, uwalniania ze służby i przeniesienia z jednego miejsca służbowego, względnie stanowiska na inne, emerytowania, zawieszania w urzędzie i pracy, wynagradzania i karania urzędników i niższej służby Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, oraz jego organów podwładnych, o ile nie są one wyraźnie Naczelnikowi Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych zastrzeżone,

b) wydania, zmiany, lub uchylenia istniejących przepisów służbowych, rozporządzeń ogólnych i wszelkich innych postanowień zasadniczych,

c) otwierania i organizowania nowych lub zwinięcia istniejących urzędów i miejsc służbowych,
d) ustalania, utrzymania, rewizji i zmiany ogólnych zasad i form gospodarczych i urządzenia gospodarstwą leśnego,
e) zmian lub ulepszeń w stosunkach i w stanie posiadania własności państwowej,
f) ułożenia i zatwierdzania projektów rocznego etatu cięć i jego podziału na poszczególne nadleśnictwa,
g) większych sprzedaży produktów leśnych, zmian w porządku i wydatku drewna,
h) sprawdzenia, układania i wykonania zamierzeń budżetowych,
i) całego szeregu innych ważniejszych spraw administracyjnych, gospodarczych i technicznych, wymagających wszechstronnego oświetlenia i wymiany zdań i mających stanowczy wpływ na tok i wyniki zarządu lasów państwowych i prowadzonego w nich gospodarstwa oraz wszystkich tych spraw, które Naczelnik Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych uzna za konieczne poddać pod rozpoznanie kolegjum Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, a które dotyczą chocby w najmniejszej mierze zadań służbowych inspektorów lasów państwowych i powierzonych im okręgów inspekcyjnych.

Art. 93. Przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych inspektor nie powinien ograniczać się jedynie na sprawowaniu nadzoru technicznego i służbowego w powierzonym mu okręgu inspekcyjnym, ale powinien współdziałać z organami wykonawczemi Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, w stosunku do nadleśniczego i podwładnego mu personelu być czynnikiem wychowawczym i wspierać ich w celowem i produkcyjnem spełnianiu powierzonych im zadań służbowych.

Art. 94. W tym celu inspektor powinien:

1) odbywać z każdym z miejscowych nadleśniczych wspólne narady i konferencje w sprawach dotyczących zasadniczych zamierzeń i działań gospodarczych, podnieść ich strony dodatnie w czasie zwiedzania lasów dostrzeżone, udzielać im stosownych pouczeń i wyjaśnień co do sposobu zaprowadzenia i wykonywania gospodarstwa, osobiście podejmować inicjatywę we wszystkich dziedzinach gospodarstwa leśnego, projekty do ulepszeń podawać, a tem samem potrzebną jednolitość w czynnościach i sprężystość w służbie utrzymywać;

2) zaznajamiać urzędników nadleśnictwa z zasadami urzędowania i postępowania administracyjnego, z nowemi przepisami i instrukcjami, których znajomość jest dla nich niezbędną;

3) wprowadzać w urzędowanie nowoprzeznaczonych nadleśniczych i informować ich o sposobach gospodarki i o wszelkich szczególniejszych okolicznościach, które wpływ na jej tok i wyniki wywrzeć mogą;

4) zwoływać perjodyczne zjazdy nadleśniczych na podstawie przepisów w art. 95 podanych w celu omawiania wszelkich ważniejszych bieżących spraw gospodarczych i urządzeń służbowych.

Art. 95. Dla rozważenia i pomyślnego rozwiązania ważniejszych zadań i zamierzeń gospodarczych, administracyjnych i technicznych, dla lepszego rozpoznania wszelkich środków polepszenia gospodarstwa i pomnożenia dochodów, a zarazem dla ustawicznego ulepszenia całego toku urzędowania i wysłuchania opinji nadleśniczych w sprawach, szczególne

i wielkie znaczenie mających nie tylko dla jednego nadleśnictwa, ale dla całego ich szeregu, inspektor powinien zwoływać zjazdy nadleśniczych zatrudnionych w powierzonym mu okręgu inspekcyjnym.

Art. 96. Zjazdy nadleśniczych odbywać się mają conajmniej raz do roku o ile możności w jednym z nadleśnictw danego okręgu. Termin zwołania i miejsce zjazdu wyznacza inspektor w porozumieniu z nadleśniczymi powierzonego mu okręgu, powiadamiając o tem we właściwym czasie Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych.

Art. 97. Przewodniczącym zjazdu jest inspektor lasów państwowych. Z całego przebiegu zjazdu należy spisać protokół, który ma zawierać wygłoszone na zjeździe opinje i uchwały.

Protokół ten podpisany przez przewodniczącego i uczestników zjazdu inspektor powinien przedstawić w oryginale lub uwierzytelnionym odpisie wraz ze swemi wyjaśnieniami do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych.

XVIII. Stosunek służbowy.

Art. 98. Przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych w niniejszej instrukcji oznaczonych inspektor postępować ma pod względem tak administracyjnym, jak i technicznym w myśl istniejących ustaw, rozporządzeń i przepisów. Szczególnie gruntownie i dokładnie znać on powinien wszelkie instrukcje służbowe, jakie będą w odnośnym czasie obowiązywały i przestrzegać, aby wszelkie ustawy, rozporządzenia i przepisy tych instrukcyj i polecenia służbowe Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych były jaknajsumienniej i najściślej wykonywane.

Art. 99. Inspektor winien baczną zwracać uwagę na czynności urzędowe nadleśniczych i ma prawo wydawania im poleceń służbowych w granicach swego zakresu działania albo w wykonaniu zarządzeń swej władzy przełożonej, żądania wyjaśnień, używania ich do pomocy we wszystkich wypadkach, o ile tego służba wymagać będzie, czynienia uwagi usuwania usterek. Nadleśniczy oraz podległy mu personel urzędniczy i strażniczy obowiązane są wykonywać bezwzględnie i punktualnie wszelkie zarządzenia i polecenia inspektora, służby dotyczące.

Wydawane przez inspektora polecenia powinny być wciągane do księgi rewizji i poleceń, będącej w stałem przechowaniu nadleśnictwa, a prowadzonej podług wzoru.

Art. 100. Jeśli nadleśniczy uzna wydane mu przez inspektora polecenie za niezgodne z interesami Skarbu Państwa, albo sprzeciwiające się wogóle postanowieniom ustawy, obowiązujących przepisów i instrukcji służbowej, lub szkodliwe dla porządku i interesu służbowego, prawidłowego toku gospodarki leśnej, lub jeżeli pomiędzy inspektorem a nadleśniczym zachodzi istotna różnica zdań w sprawach, które rozstrzygać lub załatwiać mają obie te władze w porozumieniu, wówczas nadleśniczy ma prawo i obowiązek w każdym poszczególnym wypadku za pośrednictwem właściwego inspektora odwołania się do Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, któremu należy złożyć na piśmie przedstawienie stanu rzeczy z uzasadnionym wnioskiem co do odmiennego załatwienia sprawy. Wniosek ten, jak i wogóle wszelkie wątpliwości nastręczających się z powodu zachodzącej między inspektorem a nadleśniczym rożnicy zdań mogą być rozstrzygane na posiedzeniu kolegjalnem Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, w którem może uczestniczyć bez prawa stanowczego głosu, rownież i właściwy nad.

leśniczy, jeżeli to Naczelnik Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych uzna dla dobra służby za potrzebne i dogodne.

Jeżeli Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych nie uwzględni tego wniosku i oznajmi o tem pisemnie nadleśniczemu, wówczas winien on wykonać polecenie inspektora jaknajdokładniej.

Art. 101. Przy wykonywaniu rewizji lasów lub innych czynności w nadleśnictwie inspektor może zażądać w miarę istotnej potrzeby obecności nadleśniczego lub innych niezbędnych funkcjonarjuszów nadleśnictwa celem udzielenia mu pomocy i wyjaśnień do czynności urzędowej potrzebnych. Winien on jednak w tych wypadkach starać się w miarę możności o to, ażeby obecność towarzyszących mu urzędników i straży leśnej nie tamowała biegu spraw w nadleśnictwie i odnośnych czynności służbowych organów kontrolowanych.

Przy rewizji kasy i kancelarji nadleśnictwa niezbędną jest obecność właściwego nadleśniczego.

Dlatego też o każdym udzielonym nadleśniczemu urlopie zawiadomić należy właściwego inspektora.

Art. 102. Obowiązkiem inspektora jest czuwanie bezpośrednie nad ścisłem wykonywaniem służby i przedsiębranie wszelkich środków po temu, aby wszelkie wykroczenia przeciw ustawom i przepisom były niezwłocznie usuwane, aby winni wykroczeń pociągani byli do ustawowej odpowiedzialności.

Dlatego uchybiających lub zaniedbujących i spóźniających się w obowiązkach winien on zaraz upomnieć, niepoprawiających się lub popełniających większe przewinienia przedstawić do ukarania władzy wyższej. W razie stwierdzenia przy rewizjach jakichkolwiek nieprawidłowości, złej woli w gospodarce, szkodliwego dla służby postępowania, albo nadużyć ze strony urzędników i innych funkcjonarjuszów nadleśnictwa winien on pod groźbą osobistej odpowiedzialności poczynić odpowiednie kroki celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności, przedsiębrać środki doraźne, zapobiegające stratom Skarbu Państwa i niezwłocznie dać znać Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych o stanie rzeczy celem wydania dalszych zarządzeń.

Art. 103. Urzędników i funkcjonarjuszów, wykraczających przeciw obowiązującym przepisom tak dalece, że dalsze pozostawianie ich w służbie mogłoby być szkodliwe dla Skarbu Państwa, inspektor ma prawo zawiesić w urzędowaniu, winien jednak bezzwłocznie zawiadomić o tem Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych celem wydania właściwych zarządzeń.

Art. 104. Wprowadzenie w urzędowanie nadleśniczych nowo przeznaczonych do pełnienia służby w nadleśnictwie uskutecznia się przy współudziale i pod kierownictwem inspektora lasów państwowych lub innego urzędnika wyznaczonego przez Z. O. D. P. podług przepisów podanych w art. art. 174, 180—186 instrukcji służbowej dla nadleśniczych lasów państwowych.

Art. 105. Wszelkie sprawy służbowe w czasie rewizji nadleśnictwa inspektor winien załatwiać z podwładnymi o ile możności w krótkiej ustnej drodzę, o ile piśmienne załatwienie sprawy nie jest koniecznie potrzebne albo wyraźnie nakazane.

XIX. Składanie sprawozdań o wyniku rewizji i stawianie wniosków.

Art. 106. Z przebiegu i wyniku każdej rewizji nadleśnictwa inspektor obowiazany jest sporządzić krótkie i zwięzłe sprawozdanie, które wpisać należy do księgi rewizji i poleceń, o której mowa w art. 99.

W sprawozdaniu tem inspektor powinien wymienić jasno i dokładnie wszystkie swe czynności przy sposobności rewizji nadleśnictwa dokonane, poczynione przez siebie spostrzeżenia, uwagi i ewentualnie wszelkie wnioski, dostrzeżone uchybienia w wykonaniu gospodarstwa i służby oraz wszystko, co znalazł przeciwne przepisom i co wymaga sprostowania, uzupełnienia lub jakiegoś zarządzenia.

Oryginał sprawozdania wraz z wyjaśnieniami właściwego nadleśniczego inspektor powinien w jaknajkrótszym czasie po ukończeniu czynności na gruncie przedstawić Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych a odpis tego sprawozdania pozostawić w nadleśnictwie.

Art. 107. W przedmiotach ważnych, prędkiego załatwienia wymagających, inspektor powinien przedłożyć natychmiast sprawozdanie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych, a w szczególnie pilnych i ważnych sprawach telegraficzne doniesienie, zwłaszcza jeżeli nie prędko powróci z podróży służbowej do siedziby zarządu.

Art. 108. Przy wykonaniu każdego poszczególnego polecenia Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych, inspektor składa temuż Zarządowi szczegółowe sprawozdanie z dokonanych czynnosci.

Po rozpoznaniu przedstawionych mu sprawozdań Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych wyda zarządzenia, jakie uzna za potrzebne albo przez udzielenie zatwierdzonego sprawozdania inspektora nadleśnictwu albo przez wydanie rozporządzenia, zawierającego szczegółowe polecenie.

Art. 109. Przy następnych rewizjach inspektor zbadać winien, czy zarządzenia na skutek poprzednich rewizji przez Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych względnie inspektora wydane, wykonane zostały w jakich punktach i w jaki sposób, a jeżeli nie były wykonane, wyłuszczyć tego przyczyny.

XX. Odpowiedzialność.

Art. 110. Inspektor powinien dokonywać rewizji z jaknajwiększą ścisłością i akuratnością.

Za powierzchowne i niedokładne rewidowanie, za niewykrycie takich nadużyć, które przed lub w czasie rewizji miały miejsce, a które mogły być wykryte, za nienależyte lub zdradzające cechy stronniczości uwagi i spostrzeżenia za wszelkie niewłaściwe rozporządzenia i wogóle za nieprawdziwość i niedokładność sprawozdania z rewizji nadleśnictwa inspektor pociągnięty będzie do ustawowej odpowiedzialności.

Art. 111. Inspektor odpowiedzialny jest osobiście za nadużycia służbowe, bezczynność, przekroczenie władzy, za wszelkie odstąpienie w służbie od ustaw i wydanych rozporządzeń i wogóle za szkodliwe dla służby postępowanie, odpowiedzialny jest on również za wszelkie nieporządki, nadużycia i wypadki zaniedbania w nadleśnictwach podległych jego nadzoro-

wi, jeżeli udowodnionem zostanie, że wiedząc o tych nadużyciach lub zaniedbaniach służbowych nie zastosował sam środków zaradczych.

XXI. Zachowanie się inspektora.

Art. 112. Zachowanie się inspektora przy zwiedzaniu nadleśnictw i przeprowadzeniu ich rewizji, podróżach komisyjnych, albo przedsięwziętych w celu wykonania specjalnego polecenia władzy przełożonej, jak i przy wykonywaniu wszelkich innych czynności urzędowych nacechowane winny być spokojem, taktem, bezstronnością, objektywizmem, uprzejmością i stanowczością, by swem nienagannem postępowaniem odpowiadającem godności sprawowanego urzędu zyskać ogólne poważanie.

Art. 113. Rewidując poszczególne działy państwowej administracji leśnej, powinien on wglądać we wszelkie najdrobniejsze nawet szczegóły zagospodarowania, użytkowania, ochrony i odnowienia lasu, utrzymywać bezpośrednią styczność z nadleśniczymi, przyjmować od nich życzliwie wnioski i spostrzeżenia i podnosić z uznaniem strony dodatnie w czasie zwiedzania i rewizji nadleśnictw dostrzeżone, a wytykać zauważone braki i usterki w tonie przyzwoitym i z powagą, unikając o ile możności wszystkiego, coby mogło zmniejszyć zaufanie do bezstronności inspektora, lub zaszkodzić powadze jego urzędu.

Art. 114. Inspektor winien również baczną uwagę zwracać, czy każdy z urzędników i straży leśnej w stosunkach służbowych z publicznością zachowuje się taktownie, grzecznie i życzliwie, stoi na punkcie prawa i obowiązujących przepisów, czy ułatwia o ile możności czynności przy sprzedaży i wydawaniu zakupionych produktów i czy jakiekolwiek względy prywatne na czynność służbową nie wpływają.

XXII. Zarządzenia w wypadkach niecierpiących zwłoki.

Art. 115. W wypadkach nadzwyczajnych niecierpiących zwłoki, gdy chodzi o uzyskanie widocznych dla Skarbu korzyści, albo o usunięcie grożących szkód i strat, inspektor ma prawo i obowiązek wydawania na miejscu w granicach postanowień ustawy i przepisów potrzebnych zarządzeń także w sprawach przekraczających jego zakres działania, ale leżących w granicach kompetencji Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych.

Art. 116. We wszystkich tych wypadkach, w których dobro służby lub Skarbu wymaga koniecznie wydania jakiegoś natychmiastowego zarządzenia, inspektorowi przysługują wszystkie uprawnienia przyznane w myśl istniejących przepisów Zarządom Okręgowym Dóbr Państwowych.

O wydaniu tego rodzaju zarządzeń inspektor winien bezwzględnie złożyć natychmiastowe sprawozdanie Zarządowi Okręgowemu Dóbr Państwowych.

XXIII. Postanowienia końcowe.

Art. 117. Inspektor ma prawo do djet i zwrotu kosztów podróży przy wyjazdach służbowych do miejscowości leżących poza zwykłem ich miejscem stałego urzędowania bez względu na odległość. Wysokość djet i kosztów podróży normują ogólne przepisy i rozporządzenia w przedmiocie djet i kosztów podróży dla funkcjonarjuszów państwowych. Rachunki podróży inspektorów zaświadcza Naczelnik Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych.

Art. 118. Wykroczenia przeciw postanowieniom niniejszej instrukcji będą karane po zbadaniu zarzutów i stosownie do przewinienia — w drodze porządkowej dyscyplinarnej lub sądowej.

Art. 119. Wszelkie wątpliwości wynikające w praktyce przy stosowaniu niniejszej instrukcji, rozstrzygane będą ostatecznie przez Zarząd Główny Dóbr Państwowych.

Art. 120. Postanowienia niniejszej instrukcji wchodzą w wykonanie z dniem jej ogłoszenia; z chwilą tą tracą moc obowiązującą wszystkie z tą instrukcją niezgodne postanowienia.

Warszawa, dn. 1 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Naczelnik Gł. Z. D. P.:
J. Miklaszewski.

Wzór (do art. 99).

Księga rewizji i poleceń

Nadleśnictwa...

Niniejszą książkę zawierającą ....
ponumerowanych stronic wydaje Nadleśnictwu..................... do właściwego użytku
Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych
w...............................

dnia............................... 192..... r.

Sprawozdanie z przebiegu rewizji i polecenia Inspektora	Wyjaśnienie

Nadleśniczego	Orzeczenie Zarządu Okręgowego Dóbr Państw.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 11565